



I. 1. št.

S t r a ř n i o g n j i .

-----

Večerni vzduh izginja. Tems je vztrpetala in se ovi-  
la okoli temnih in svetlih gor, visokih in daljnih, kakor da bi  
hotela izpiti in izsrkati iz njih vse čarne prelesti. Noč. Zem-  
lja težko sope. Nočno nebo zveni kot deljna, lehra muzika. Ozve-  
zdje se sklanja v strastnem teženju nad temno zemljo in gre v  
tihi skrivnost. Pa se odtrgejo sestre zvezde, polne gorečega zla-  
ta, in popadejo v jedrnih lokih na hrepenečo zemljo in vžigajo,  
vžigajo... Na Gori zasveti lučke. V vznožju vzreste šum temne  
pesmi in narešče v hreščeč orkan. Gore pa zeiskri in zažari v ve-  
selje o, kresovi, naši ognji, naši strežni ognji !

Nemi stražerji se zganejo in rastejo v pesem:

"Zarađajmo, bratje !

Ognjena moč gre v struge strtega upanja,  
skoz suhe jesenske gozdove gre zarja v belo pomlad.  
V nas raste sladka Neskončnost,  
čez naša čela gre viher vstajenja,  
od naših svetlih oklepov se odbijajo stralinke noči.  
Pelikani bomo, z raztrganimi prsmi, v hrano neizmernim  
in sončne mostove bomo prožili čez lajajoče prepade,  
mi bratje,  
mi znanilci Luči,  
mi trobanta na kerubovih ustnih,  
mi kragulji Duha, z mehko perotjo in ostrimi očmi,

mi plamteče baklje, nagnjene v dan,  
mi Tvoji strežerji do konca črne noči ..."

In odmevalo in vriskalo je iz daljnih daljin: Do konca črne noči,  
amen, amen, amen . . .

Jožko Krošelj:

S p o m i n .

Lepa je noč nočoj  
tam zunaj v gaju -  
Prenežno, prenežno  
je vater vitko brezo objel,  
ji laske mehko pobožal  
in odbežel, odbežal  
v daljo  
in legel v zlato pšenico -  
in se smejal, smejal -

-  
Ob oknu slonim  
in tako lepa je noč nočoj  
tam zunaj v gaju -  
Mladost, kam, kam hrepeniš ?  
Molči, molči -



Jožko Krošelj:

I z m o j e n o č i -

Za tri mojo mladost kakor belo runo mesečnih noči  
in mi daj zreti sveto obličeje daljnih molitev  
in mi daj čutiti toplo bližino čiste ljubezni, o Dobra,  
o čista-

Samo roko iztegni,  
in iz te prstene posode  
bo vzbrstelo življenje -

Škender: (transkripcija)

N a š e p e s m i .

Naše pesmi spe še globoko v srcu  
kakor pod zimsko odejo pšenični semenii :  
majka grude uči jih himno življenja,  
ki jo bodo peli klesi kleni.

Naše pesmi spe še globoko v srcu ,  
spe kakor iskre v trdem kremenu,  
ko jih izkreše pojoče življenje  
švignile bodo v svet v divjem plamenu.

0, in tedaj - ,

Tedaj bo razpalil svet se v žarne kresove  
kakor na Šentjanžovo ,  
in klasi bodo peli himno življenja,  
da bo vriskala zemlje in ukelo nebo . . .

Mirko Avsenak:

S v e t a u r a.

Nocoj sva sama s Teboj, ki Ti ne vem imena:  
približaš se človeku v sveti uri najvišjega veselja  
in najtežje bolesti; takrat pristopiš blizu k njemu,  
morda me loči od Tebe le ped, morda le neurejena misel,  
pred očmi mi stoji kakor obraz drugega človeka in  
skoraj bi se ga lahko doteknil. Pa takrat zaspi vsaka  
taka žele, kakor bi se bala, da postane greh, ko bi ho-  
tela postati telo, in roke komaj trepetajoč leži na srcu.  
Ti pa, Ti Brezimenò, mi daš vsekokrat, ko sem potreben naj-  
bolj, vse - o, ko bi jaz mogel izreči, kaj da mi daš: ali je  
zdravje, ali je milost, ali morda slutnja Tvoje skrivnosti,  
Ti Brezimeno.

In nocoj sva sama, jez in Ti, ki Ti ne vem imena:  
Duša moja, trudna in neutolažena, od dvomov topa in od

bolesti te svoje mladosti, dušica, ne pojdeva več v to deželo, koder sva hodila sedaj; tam je vse, tam ni bogastev, ampak vse, vse, in tam ljudje umirajo ob potih, ker imajo. Midva pa pojdeva v tiko deželo.

Mirko Avsenek:

T i h a d e k l i c a .

Pleti, pleti rožice, deklica ,  
v mehki, dišeči venec; pleti  
za moje bodoče lepe dni, ki še  
bogatko me čakajo - in bodi mi dobra,  
dobra ti tih deklica ! Tudi jaz,  
tudi jaz bi rože plel za lepe dni, pa je  
tu notri nevera, ki duši, in trdi kot les  
so mi trudni, beli prsti, da vsak cvet  
zmečkajo, da vsaka roža - ubožica pod njimi  
umre. O tvoji roki smrti ne čutijo, le tvoj topel  
dih. Mehko in ljubo jih boža tvoja dlan, kakor  
si tih tih dobra deklica, da mi je hudo, hudo .  
Kakor da tvoje sestre so .

Albin Podjevoršek:

U r a .

Tik - tek .

Smrt približuje korek .

Kam greš ?

Nę konec sveta !

Pozdravi jo :

Tam moja mladost je dome.

K o s e m s t o p i l . . .

Ko sem v svoji bolečini zopet stopil na breg,  
je veter prinesel iz zelenih vrtov k mojim nogam  
glasove oblačnega večera.

Položil sem roke na prsa in sem poslušal.

Na oknu je igral nekdo na vijoli pesem,  
ki jo je devno nekoč razbral na zeleni poljani.  
Za oglom zevija pes in laja v zvezde.  
Iz vrte prihaja k oknu duh rož,  
ki jim je meseč ponudil curek rumene svetlobe.  
- Iz noči prihaja k otrokom na okna pesem -



Legel sem na posteljo,  
odgrnil sem modro zaveso pri oknu:  
Roka je zaigrala v mesecini .

T. : (Tine Kauzl)

T i h e   s o   s a n j e .

Mehke so stopinje čez novi sneg. O, samo enkrat je zapadel sneg, samo enkrat je zakril s krštalnim pajčolanom trudnega popotnika na dolgi poti . . . Tiho in skrivnostno je prihajal bliže. Ni ga opazil, ni ga spoznal .

Včasih se ti zgodi, da objemaš mrak, da stiskaš k sebi noč v vročem hrepenenju. Ko pa se bliža izponitev, kloneš glavo in ne spoznaš ure obiskanja. Tiho in skrivnostno je bil svodenje, tih in skrivosten je bil blagoslov popotniku na belih poljanah.

Plahe so stopinje čez samote, čez kristalne dalje. Hrepenče oči iščejo in begajo za njim, za tihim snom mladosti in njegovim blagoslovom ob prvem snegu . . .

Helga :

M i s e l   n a   b e l i   d o m .

Dom, upanje moje,  
vroče ljubljeni dom ,

v tvoje naročje se mi hoče .

Tam za sinjimi gorami  
vesice in rože žarijo,  
rože žarijo skoz okanca mala  
bele hišice žarijo  
in vabijo, vabijo . . .

Tam so svetišča ljubezni ;  
vse srca so moja vse  
vse meni živijo,  
vse v svojih svetiščih za me  
ljubezni gorijo . . .

Leopold Stanek:

C i g a n č k o v s v e t i v e č e r .

Tin - tem :

struna razglašena,  
poj mi pesem  
o nebesih,  
o Detetu božjem  
v tihih jaslih .

Tin - tem :

Dete sveto  
se smehlja mi ,  
ker ga boža  
mehka pesem -  
uspavanka .



Tin - tan :  
tihi veter -  
v vetrupesem ,  
bolna prošnja -  
tak je sveti  
moj večer.

E. K. :

Nox mystica .

V zapečatenih nočeh zavrem ,  
omamen napoj me zanese v vrtinec  
in ne najdem dna .

V mučeniski grozi se takrat razkolje moje srce  
in rodi iz večnega semena

Biser ;

Da potrkam prav narahlo z njim  
ob božjo dlan ,  
prav narahlo . . .

T. :

Ob razdobju .

/Študija/ .

Keos različnih organizacij in naziranj. Človeštvo stoji nemo in  
brez opore pred velikimi čudeži kulture. In vprešuje sanjavo in se-  
ga v daljino: Kaj je <sup>to</sup> tisto? Pa ni. Kajti nobena visoka misel  
nobena ideja, noben žarni ideoš ne prešinja teh nakupičenih kultur-  
nih pridobitev. Tudi v literaturi je isto. Samo hrepenenje, samo  
iskanje. In to hrepenenje raste. Kam vede? Ke ko ga utešiti? V kate-

re struge napeljati silno valovanje naraščajočih voda?

re struge napeljati silno valovanje naraščajočih voda?

O, naše dijaške duše! Kake lepe pestrost : vsaka duše z drugimi potezami, različna telesa, različni značaji, toda denite nas pod drobnogled in spoznali boste, da nas druži vse neka tiba, globoka in notranja moč ali vez, neka ideja, ki korenini v globoki pomenu izraza, ki vse vsebuje, ki vse obsegajo, ki vse vsebuje, ki priznajmo mirno - revolucijo. Toda napak bi bilo v mladini in njenem gibanju gledati samo prevraten element, samo upor in svobodljubje, samo boj proti vsemu steremu. V mladini živi kot odločilni motiv krepko etično hotenje, ki tvori skupno podlago vsem mla- dinskim gibanjem: ta hoče kljub trdemu uporu mesa izraza nek nrevni ideal, tu se borí za nadvlado v neumrljivi duši kel božanstva, ki premašuje s svojo mladostno močjo in nezlomljivo silo težko in bolno današnjo dobo.

Dobro vemo, da se ruši štiristoletna doba zmot in blodenj. Dobro vemo, da bo kmalu polom. Toda ravno v tej tragediji bomo najbrž nešli samega sebe, svojo dušo in svoj blesteči Ideal. Našli bomo svojo dušo, ki je bila last daljne preteklosti in ki bo last bližnje bodočnosti.

To je bistvo mlašinskega gibanja, stremljenje po vzor- osebnosti, po svobodi in samoodločitvi. Te besede sta imela na ustih tudi Luther in Kant in še kdo. Tudi moderni individualisti. Vemo sicer, da pomenita svoboda in samoodločitev spremno pismo strasti in egoizma v najgrših oblikah v vseh štiristo letih. Tudi danes vabijo na vsakem oglu mladino s temi gesli v svoje egoistične, politične in nacionalne mreže in jo zlorebljajo in oskrnujo z rdečo zastavo ali odznačkom nacije, da postane enostranska. Danes še je mogoče, da vrže tako mladina katehetu v Šoli v obraz: Ni Boga - kot zadnji odmev očetnih blodenj. Jutri ne več.

Na nas je, da svobodo, ta najdregocenješi dar božji, do skrajnosti izrabimo, da prehodimo vso pot do cilja, pot, ki znači samovlado neumrljive duše, cilj, ki je katoliški osebnosti ideal, prerojenje v Njem, ki je rekel: "Jez sem pot, resnica in življenje." Le v Njem je uresničenje žive osebnosti, v Njem je aktivno udejstvovanje vseh duševnih zmožnosti : Bog je ljubezen.

V tem najglobljem pomenu se krije mlašinsko in liturgično gibanje; katoliška mladina ima tu svoje vodilno mesto: ne v dnevnih vprašanjih, marveč tu, ko spozna, da je njene na- loga le v temeljnih, absolutnih vprašanjih. S tega vidika dobita samo-odločitev in svoboda popolnoma drug, globlji pomen.

Cerkev, velike vzgojiteljice vseh vekov, proži ro- ko bodočim rodovom, pa tudi današnjim, tako težko bolnemu. Na edinem kraju zdravja mu nudi za ozdravljenje Kruh. S tem daje mlašinskemu gibanju poroštvo uresničenja vzor - človeka, tihega hrepenenja po svobodi in ljubezni, ki se javlja v razbitih člo- veških srceh. Tu dobiva mladina moč idealnega voditeljstva in silno oporo, da ne omahne v težkih izkušnjah in pod težo padce šti- ri stoletij, ki pa ji prinašata svobodo, osebnost, samoodločitev,



vse, tudi dušo.

To je nova pomlad, nova mladost. Dejanj hoče na sebi za druge, ne tistih tihih, meniških, temveč direktnih. Vzgoje hoče, da bo aktivna, apostolska. In velika hoče biti v ponižnosti ljubezni, bogoiskrenosti, da lahko vedno in povsod stopi do iskajočega in mu poreče: "Pridi, brat ! Služiti hočemo ! "

France Borko :

Z d a j   k o   č u t i m . . .

Zdaj ko čutim zvonko pesem tvojih zvezd  
in vso bolest  
tvojih razcvetenih rož,  
se iskri moja cesta v jutranje nebo . . .

Večni Tujec hodi pred menoj in me kliče.  
Na studencu me čaka, da mi ponudi  
iz svojega kelicha.

Nato pa v molku odmevajo moje stopinje za njim.

- - o   o - -

Pred kratkim je izšla Dr. Jerajeva knjiga "Ob skrivnih virih". Vsem, ki so razdvojeni in omahujejo na svojih poteh to prelepo knjige kar najtopleje priporočamo. V prihodnji številki prinesemo deljše poročilo.

V S E B I N A :

- Jožko Krošelj : Spomin.  
Iz moje noči.
- Škender : Naše pesmi.
- Mirko Avsenak : Sveta ura.  
Tiha deklica.
- Albin Podjevoršek : Ura.
- J. Z. : Ko sem stopil.
- T. : Tihe so sanje.
- Helga : Misel na beli dom.
- Leopold Staneck : Cigančkov sveti večer.
- E. K. : Nox mystica.
- T. : Ob razčobju.
- France Borko : Zdaj ko čutim.

"Strazni ognji" so literarno glasilo mariborskega katoliškega dijaštva. Izhaja mesečno. Posamezna številka stane 3.-D.

---

Izdaja: "Mentor", krožek katoliškega narodnega dijaštva na gimnaziji v Mariboru.

Upravnik: Jožko Krošelj, VIII.r. Urednik: E. Kocbek, VIII.